

Eva Dušková Po Válce

Tohle je moje nejstarší poválečná fotografie, protože mám na ní ještě krátké vlasy. V koncentračním táboře jsme měli hlavy vyholené. Je to fotografie ze září 1945, ale kdo ji pořídil, nevím. Pravděpodobně to bylo doma v Litoměřicích.

Po válce jsem mohla opět chodit do školy, do reálného gymnázia. To byl školní rok 1945/46. Tehdy jsem byla podmíněčně přijatá do kvarty - i když už jsem patřila do kvinty, kam mě však z pochopitelných důvodů nevzali - s tím, že do konce školního roku musím udělat zkoušky ze všech předmětů za celé nižší gymnázium. Přičemž vím, že třeba tady v Praze musela jedna moje

kamarádka dělat zkoušky pouze z češtiny a matematiky, zatímco já jsem je dělala i z přírodopisu, chemie a já nevím, z čeho ještě. Ze začátku to sice bylo velice tvrdé, ale pak jsem si na tu práci zvykla. Učívala jsem se dlouho do noci, látku kvarty a ještě to všechno ostatní.

Do Litomyšle jsme se po válce vrátily jen tři děti a navíc různého věku, takže škola nabídla tuto možnost, ale připravit jsme se musely samy. Na zkoušky mě učila za prvé jedna studentka, která zrovna absolvovala oktávu, a potom jeden profesor z průmyslové školy a jedna profesorka snad také z průmyslové školy. Ti za mnou chodili a vtloukali mně vědomosti do hlavy. Já jsem totiž předtím měla pouze čtvrtou obecnou a trochu jsem se něco učila soukromě a něco maloučko také v Terezíně, jaksi potají, ale prakticky jsem neznala nic. Posledního tři čtvrtě roku, co jsme byli v tom Lenzingu, jsem znala pouze úmornou tvrdou práci. Takže jsem měla úplně, úplně vygumovaný mozek. Vůbec nic jsem si nepamatovala, co jsem se večer naučila, to jsem ráno neznala. Ale měla jsem takovou snahu ty zkoušky udělat, že se mně to povedlo. Ze začátku jsem měla samé čtyřky a pětky, ale na konci jsem maturovala jako jedna z nejlepších. Ale neřekla bych, že jsem to všechno dohnala, i když na ty zkoušky to stačilo.